

Ta hand om ditt avlopp

– tips och råd

Alla avloppsanläggningar har en begränsad livslängd.

När du tar hand om din anläggning så

- förlängs livslängden
- reningen blir bättre
- du och miljön blir vinnare

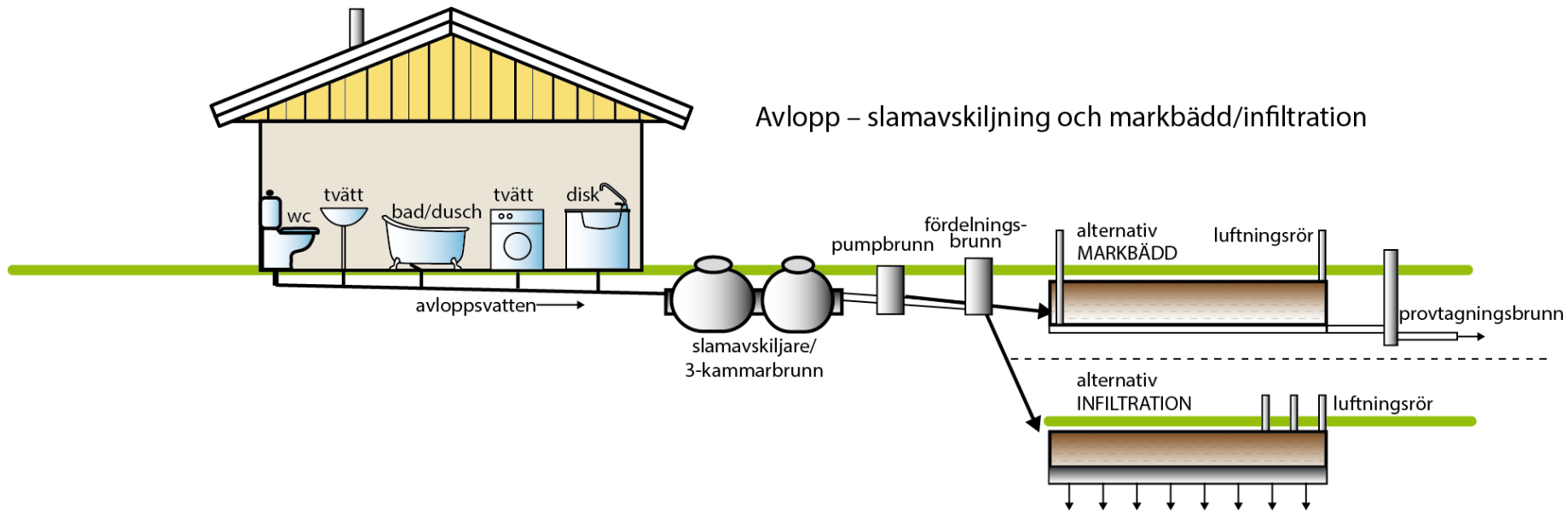
Det finns många olika avloppsanläggningar med olika tekniklösningar varav några är:

- Markbaserad rening
- Minireningsverk
- Sluten tank
- Förmulnings- eller förbränningslösning
- Grävattenfilter

Delade system

En del fastigheter har ett avloppssystem som bygger på att avloppsvattnet som kommer från toaletten tas om hand för sig och det som kommer från bad, disk och tvätt för sig.

Bad-, disk- och tvättvatten kan avledas till en infiltration eller markbädd medan WC-vattnet samlas upp i en tank. Andra fastigheter har en torr lösning för toaletten och använder till exempel en mulltoalett eller ett multrum.

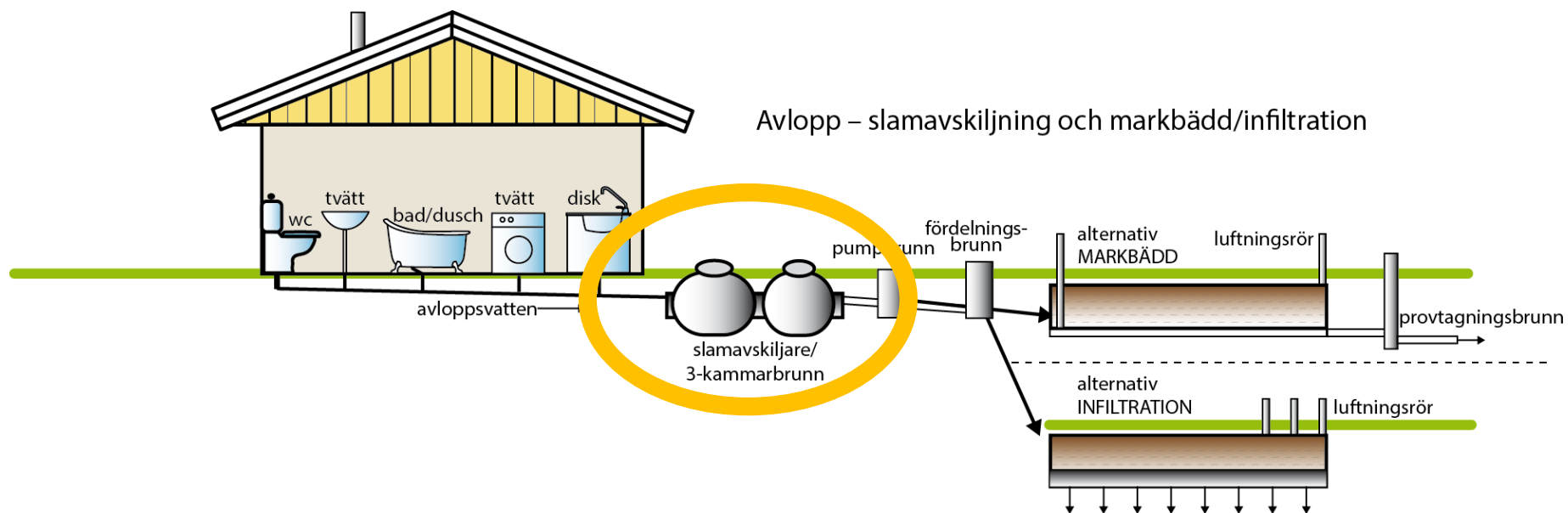
Det finns två sorters markbaserade system som renar avloppsvattnet genom att låta det rinna genom sand, grus och makadam.

- Infiltration – utan utlopp
- Markbädd – med utlopp

Vi ska titta närmare på några viktiga detaljer hos en markbaserad anläggning:

- Slamavskiljare
- Pumpbrunn
- Fördelningsbrunn
- Luftningsrör

Slamavskiljare

Slamavskiljare

Slamavskiljarna kan se olika ut.

De vanligaste är i betong eller plast.

Den klassiska 3-kammarbrunnen i betong dominerar fortfarande.

Slamavskiljaren skiljer fast substans från flytande.

Kontrollera att:

T-rör eller skiljevägg finns och är intakt.

Vattennivån är i nivå med underkant på utloppsroret.

Det är minimalt med slam i den sista kammaren där utloppet finns.

Både brunn och mellanväggar är hela och täta.

Slammängden inte går över mellanväggarna eller inloppets mynning.

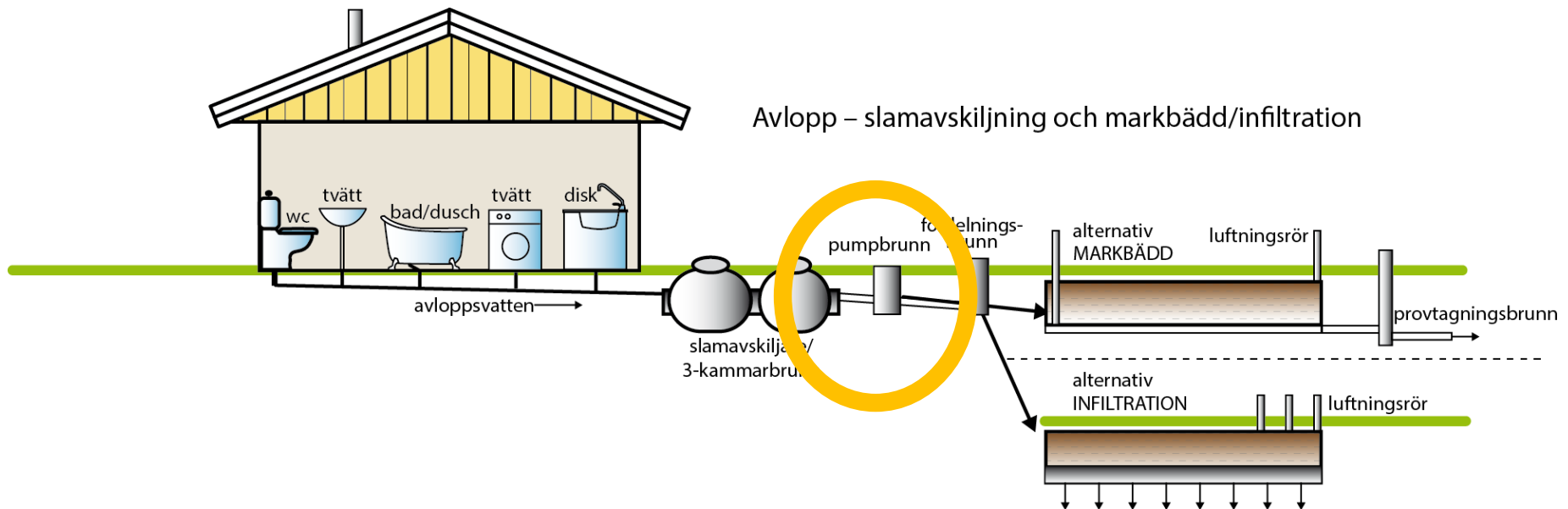
Hur ofta slamsugs brunnen?

- Du ska slamsuga brunnen minst en gång per år.
- Efter slamsugning ska du fylla slamavskiljaren med 2/3-delar vatten för att slammet inte ska åka ut i utloppet.
- Titta i slamavskiljaren med jämna mellanrum och beställ en extra slamsugning om slamkakan är så tjock att vattnet lägger sig ovanpå kakan utan att sjunka till botten.
- När du får fakturan från slamsugningen, kontrollera att "rätt" brunn har slamsugits.

Här saknas t-rör vilket innebär att infiltrationen eller markbädden kan förstöras.

Pumpbrunn (om sådan finns)

Pumpbrunn

En del anläggningar har även en pump installerad. Från pumpbrunnen kan pumpning av avloppsvatten ske direkt ut i spridningsledningarna, eller via en fördelningsbrunn.

Kontrollera att:

Pumpen går igång vid avsedd vattennivå.

Pumpbrunnen i övrigt är tät och att inget vatten läcker ut eller in.

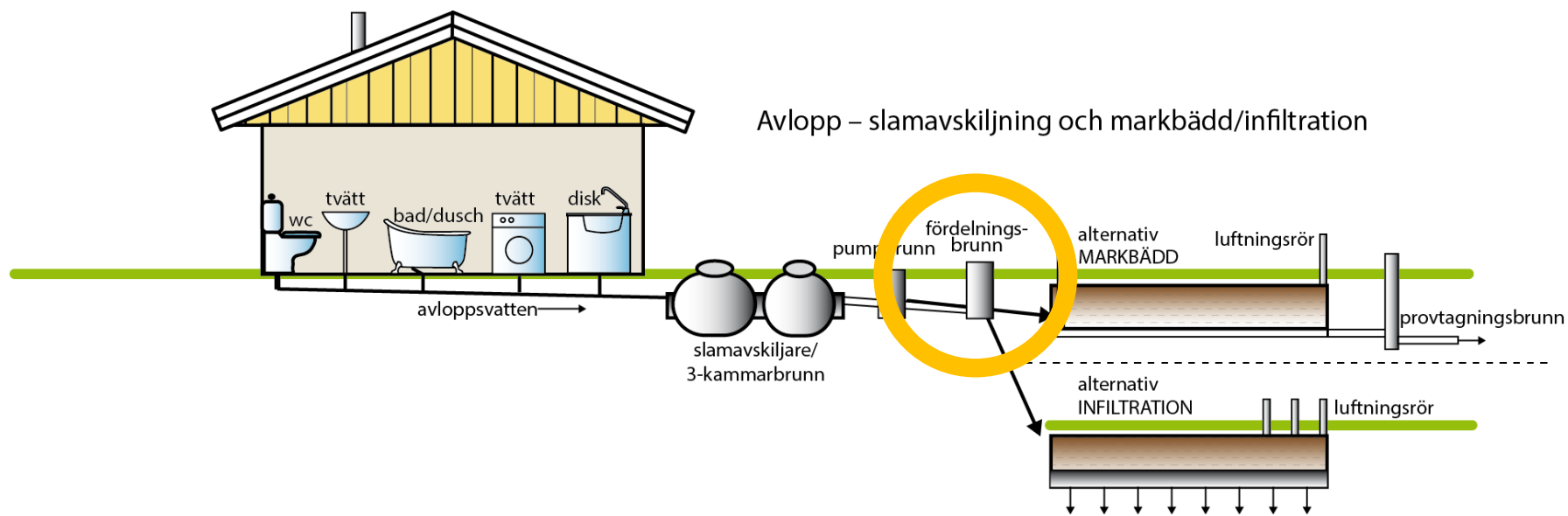
Volymen vatten som pumpas ut vid varje pumptillslag är anpassad till anläggningens utformning.

Eluttaget är skyddat mot fukt.

Larmet fungerar och att indikatorn är placerad där du lätt ser om larmet har gått.

Fördelningsbrunn

Fördelningsbrunnen fördelar avloppsvattnet till spridarledningarna.
Kontrollera regelbundet att spridningsledningarna belastas lika.

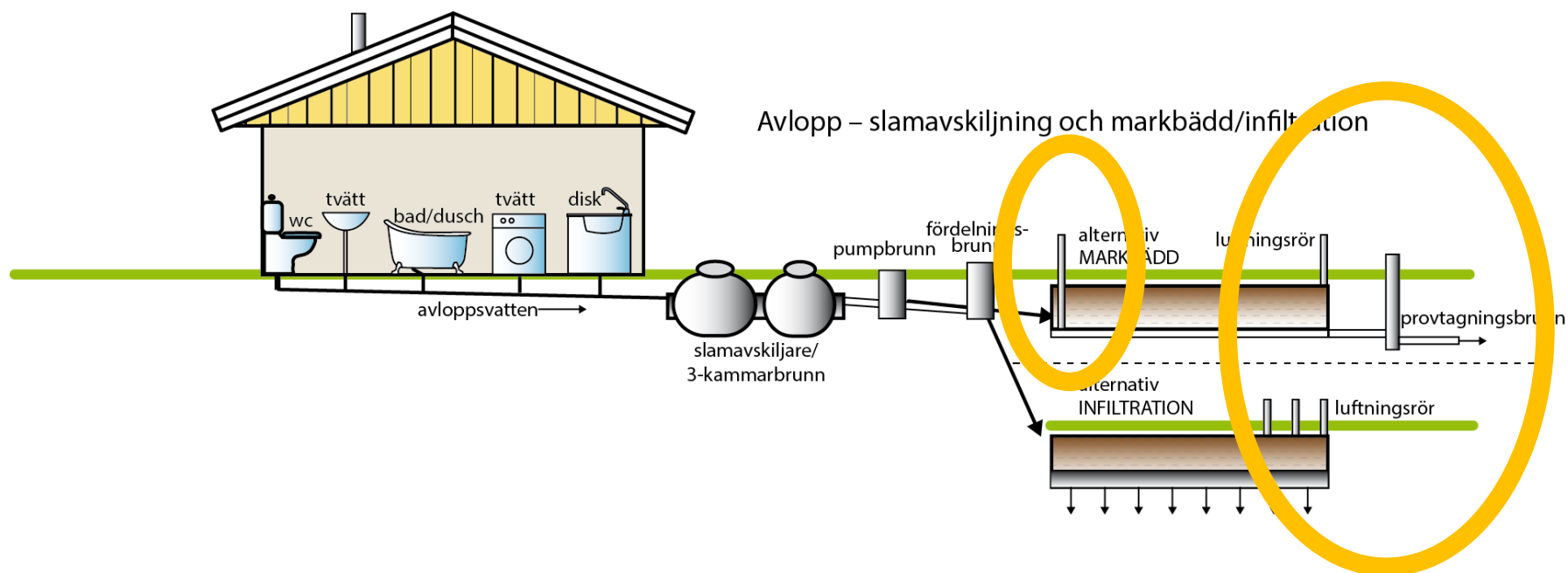

Med hjälp av skibord kan du enkelt ställa in en jämn fördelning av avloppsvattnet.

Här har vattnet stigit över utloppsroren. Då är infiltrationen eller markbädden antagligen igensatt.

Luftningsrör

Luftningsrör

Luftningsrören finner du längst bort på infiltrationen/markbädden. Denna nyanlagda infiltration har fem. Vanligast är två till fyra stycken.

Luftningsrören är slutet på infiltrationsledningarna och bör ligga på samma höjdnivå som dem.

Är anläggningen en markbädd finns det luftningsrör även på uppsamlingsledningarna. De finns i så fall närmre fördelningsbrunnen.

En luftad anläggning ger en bättre reningsprocess.

Luftningsrör

Kontrollera att:

Det inte står vatten eller slam i botten av rören

De har ventilerade lock.

De inte blir snötäckta under vintern.

De är hela.

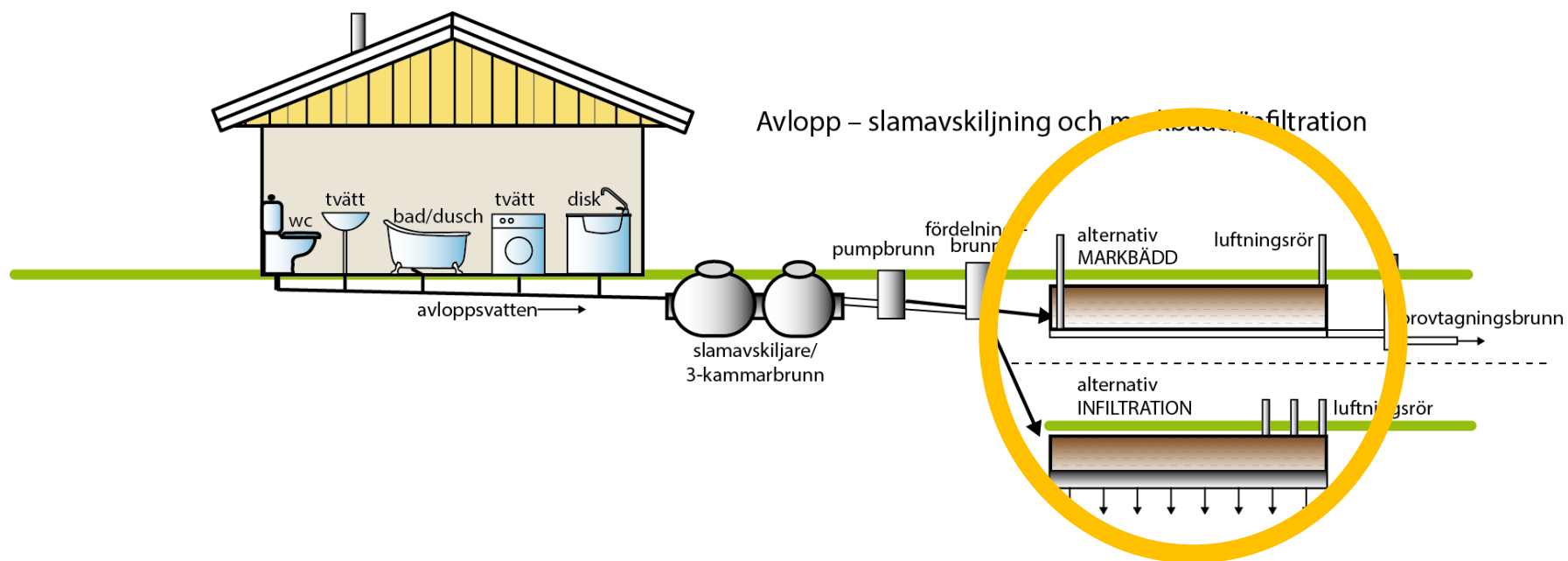
Om det står vatten i ledningarna är det en allvarlig brist. Sök hjälp från fackkunniga. Tänk på att du kan behöva anmäla till Miljöförvaltningen innan du vidtar vissa åtgärder.

Två sätt att kontrollera luftningsrör

1. Lys med ficklampa – det ska inte finnas vattenblänk.
2. Stoppa ned en torr, lång pinne – den ska inte bli blöt.

Markbädd/infiltration

Kontrollera att:

Bilar, traktorer och annat tungt inte belastar ytan.

Det inte växer buskar och träd på ytan.

Tänk på att träd har långa rötter som gärna tränger in och förstör spridarledningarna.

Du inte känner en stark avloppslukt.

Fosforfälla

En markbädd kan ha en fosforfälla som ligger efter bädden. Den ska skötas enligt tillverkarens anvisningar och villkor i tillstånd. Ibland har även minireningsverk fosforfälla.

Kontrollera att:

Materialet byts enligt tillverkarens anvisning.

Vattennivån inte står ovanför in- eller utlopp. Filtret ska dock i normal drift vara vattenfyllt.

Fosforfällning

En del anläggningar har fosforfällning. Då pytsar en doseringsenhet i badrummet, vid diskbänken eller i slamavskiljaren ut kemikalier som binder fosfor. Med fosforfällning ökar slammängden i slamavskiljaren.

Kontrollera att:

Larmet fungerar.

Fällningskemikalier finns och fylls på vid behov.

Bäst-före-datumet på fällningskemikalierna inte har varit.

Slammängden i slamavskiljaren är normal och slamsugning sker tillräckligt ofta.

Service eller annan fackmannamässig skötsel sker regelbundet och enligt tillståndet.

Minireningsverk

Om din anläggning inte är markbaserad kan du ha ett minireningsverk.

Det är en tekniskt avancerad anläggning som bygger på samma reningsprocesser som i ett kommunalt reningsverk. Det finns många olika fabrikat och olika principer för att rena avloppsvattnet.

Kontrollera att:

Fällningskemikalier finns och fylls på vid behov.

Bäst-före-datumet på fällningskemikalierna inte har varit.

Samtliga rörliga delar i verket fungerar.

Service eller annan fackmannamässig skötsel sker regelbundet och i enlighet med tillståndet.

Slammängden inte går över inlopp eller utlopp.

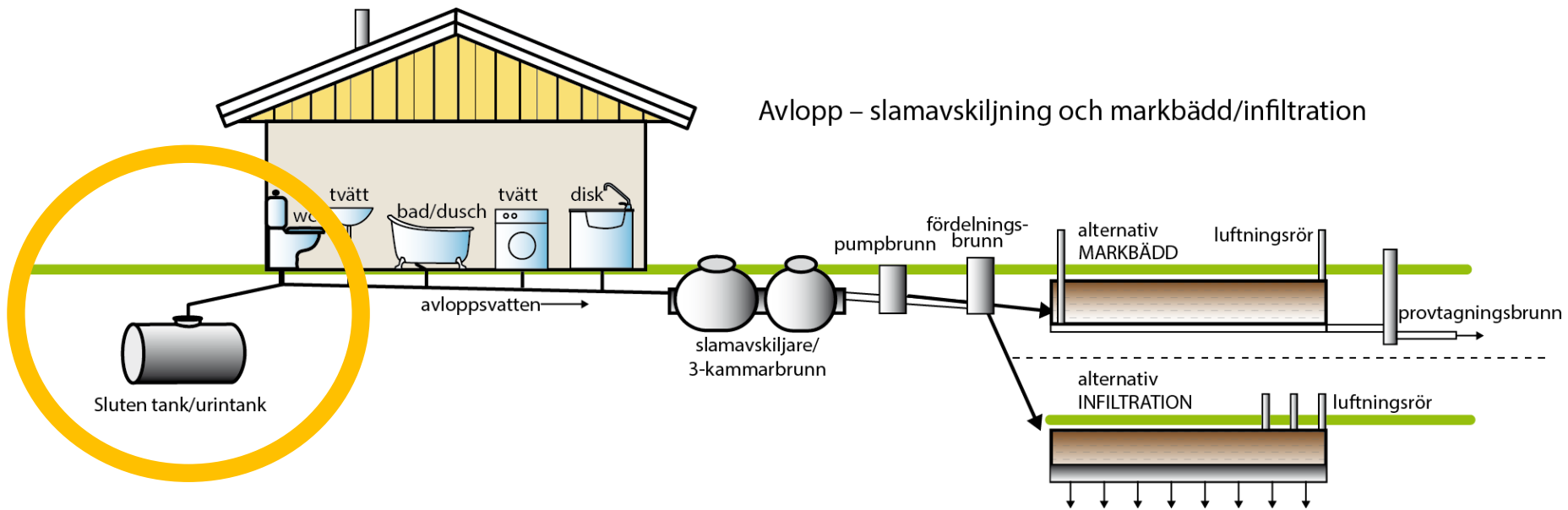
Larmet fungerar.

Slamsugning sker med föreskrivna intervall och på rätt sätt. Det bör finnas en slamsugningsinstruktion i anslutning till verket.

Efter slamsugning – kontrollera att allt fungerar som avsett.

Sluten tank

Sluten tank

Kontrollera att:

Larmet fungerar.

Det inte finns synliga tecken på in- eller utläckage.

Tömningsfrekvensen är rimlig i förhållande till vad hushållet har för vattenanvändning.

Gråvattenfilter

Bad-, disk- och tvättvatten avleds inte alltid till en markbaserad anläggning utan kan ibland renas i prefabricerade så kallade gråvattenfilter.

Kontrollera att:

Villkor i tillstånd och leverantörens anvisningar om skötsel följs

Vattenförbrukningen inte överstiger vad anläggningen är dimensionerad för

Torra toalettlösningar

Har fastigheten inte vattentoalett har du förmodligen en torr lösning, till exempel multrum, mulltoalett , frystoalett eller förbränningstolett.

Kontrollera att:

Villkor i tillstånd och leverantörens anvisningar om skötsel följs

Om du har en förbränningstolett med katalysator – att katalysatorn fungerar som avsett och att luktproblem inte finns

Om du tar hand om avfall själv

Framförallt torra lösningar, som multrum, bygger på att du själv tar om hand avfall från anläggningen genom att kompostera det.

Men även andra lösningar, som minireningsverk med slamavvattnings, kan bygga på att avfall tas om hand av dig själv.

Tänk på att:

- följa de tillståndsvillkor och andra anvisningar som finns för omhändertagandet – du får inte ta hand om avfallet själv om det inte finns ett tillstånd för detta
- vara noggrann vid hanteringen av avfallet – det kan sprida smitta och orsaka problem i omgivningen, till exempel är tiden för lagring/kompostering viktig för att smittämnen ska hinna brytas ner

Kom ihåg

Avloppsanläggningen är endast konstruerad för att ta emot bad, disk- och tvättvatten – och toalettavloppsvatten om WC finns.

Se till att följande inte kommer till avloppsanläggningen:

- Dag- och dräneringsvatten.
- Vatten från backspolning.
- Vatten som läcker in genom otäta ledningar.
- Kemikalier, mediciner, vatten från penseltvätt eller andra farliga produkter.

Ska vatten från bubbelpool eller jacuzzi släppas till avlopps-anläggningen ska flödet vara utjämnat så att inte allt vatten kommer på en gång. Anläggningen behöver också vara dimensionerad för att klara vattenbelastningen.

ÄLVSBYNS
KOMMUN

Denna information har tagits fram av Havs- och vattenmyndigheten och redigerats av Älvsbyns Kommun.

Miljö- och byggkontoret
Storgatan 27
942 85 Älvsbyn
Telefon 0929-17000
mb@alvsbyn.se
www.alvsbyn.se